

Programmabegroting 2024-2027

5 Financiële begroting

5.1 Overzicht van lasten en baten

5.1.1 Overzicht van lasten en baten

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	7.293	7.352	7.923	8.224	7.968	7.901
	Baten	-4.295	-3.899	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Saldo		2.998	3.453	3.316	3.616	3.361	3.293
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	5.433	6.304	6.638	6.839	7.085	7.318
	Baten	-2.640	-2.697	-2.866	-2.745	-3.116	-3.116
Saldo		2.794	3.606	3.772	4.094	3.969	4.202
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.771	10.438	2.831	2.775	2.538	2.507
	Baten	-2.271	-9.169	-1.777	-1.777	-1.766	-1.766
Saldo		2.500	1.269	1.054	998	771	741
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	33.619	38.213	34.914	34.835	34.307	35.297
	Baten	-9.692	-10.811	-7.029	-7.021	-6.981	-6.981
Saldo		23.927	27.402	27.884	27.814	27.326	28.316
5 BESTUUR	Lasten	4.524	4.402	4.412	4.121	4.041	4.058
	Baten	-788	-253	-490	-493	-587	-637
Saldo		3.736	4.149	3.922	3.629	3.454	3.422
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	9.765	10.792	10.992	10.892	11.006	11.234
	Baten	-168	-18	-52	-52	-52	-52
Saldo		9.597	10.773	10.940	10.839	10.954	11.182
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	111	113	439	718	1.120	1.252
	Baten	-46.597	-46.862	-51.793	-52.081	-49.674	-49.557
Saldo		-46.486	-46.749	-51.354	-51.363	-48.554	-48.305
Totaal	Lasten	65.517	77.613	68.149	68.404	68.064	69.567
Totaal	Baten	-66.452	-73.709	-68.614	-68.776	-66.783	-66.716
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-935	3.904	-465	-373	1.280	2.851
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	321	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-464	-305	-236	-306	-66	-37
Saldo		-143	-305	-236	-306	-66	-37
RESERVES 2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	250	2.151	1.813	1.163	63	63
	Onttrekking	-540	-576	-919	-911	0	0
Saldo		-290	1.575	894	252	63	63
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	623	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	0	0

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Saldo		-11	0	0	0	0	0
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	281	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-183	-183	-133	-133	-133	-133
Saldo		98	-127	-77	-77	-77	-77
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	0	204	0	0	0	0
	Onttrekking	-685	-265	-265	0	0	0
Saldo		-685	-61	-265	0	0	0
RESERVES 6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-50	0	0	0
Saldo		125	0	-50	0	0	0
RESERVES 7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoeging	4.797	620	405	605	5	0
	Onttrekking	-4.747	-5.606	-259	-248	-249	-75
Saldo		50	-4.986	146	357	-244	-75
Totaal	Toevoeging	6.397	3.031	2.274	1.824	124	119
Totaal	Onttrekking	-7.253	-6.935	-1.862	-1.598	-448	-244
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		-856	-3.904	411	226	-325	-126
Begrotingstotaal	Lasten/Toev.	71.914	80.644	70.423	70.227	68.187	69.686
Begrotingstotaal	Baten/Ontr.	-73.705	-80.644	-70.477	-70.374	-67.232	-66.961
GERAAMD RESULTAAT		-1.791	0	-54	-147	956	2.725

5.1.2 Grondslagen voor de begroting

De begroting 2024-2027 is als volgt opgebouwd:

1. De meerjarenbegroting 2023-2026 van de gemeente Oegstgeest na wijziging.
2. De structurele effecten van de Voorjaarsrapportage 2023.
3. De effecten van de meicirculaire 2023 van het gemeentefonds.
4. Effecten van tussentijdse besluitvorming en nieuwe ontwikkelingen.

Voor de begroting 2024-2027 zijn de volgende uitgangspunten verwerkt:

Nr	Onderwerp	Financieel kader	Bron
1	Algemene uitkering	Meicirculaire 2023 op basis van constante prijzen	Meicirculaire 2023
2	Loonontwikkeling	nabetaling 3,66% 2023 en 4,34% 2024 = 8%	Advies centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio o.b.v. cao ontwikkelingen sector overheid
3	Prijzontwikkeling	0% in 2024 i.v.m. bezuiniging	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2024 uit Meicirculaire 2023
4	Onroerende Zaakbelasting	3,1%	Nationale consumentenprijsindex (cpi) 2024 uit Meicirculaire 2023
5	Toeristenbelasting	3,1%	Coalitieakkoord 2022 – 2026
6	Afvalstoffenheffing, Rioolheffing en bouwleges	we streven naar kostendekkende tarieven	Coalitieakkoord 2022 – 2026
7a	Leges publiekszaken	we streven naar kostendekkende tarieven rekening houdend met vastgestelde maxima	Coalitieakkoord 2022 – 2026
7b	Overige belastingen en heffingen	3,1%	Coalitieakkoord 2022 – 2026
8	Rente	Te berekenen op basis van begroting 2024 paragraaf Financiering. De omslagrente kan in 2024 op 1,4% blijven staan. De rentepercentages van aan te trekken geldleningen zijn geprognosticeerd op: 2024 3,0% 2025 3,5% 2026 3,5% 2027 3,5%	Besluit Begroting en Verantwoording (Omslagrente 2024)

Meerjarenraming

We stellen de meerjarenraming 2025-2027 op in constante prijzen.

5.1.3 Structureel en reëel evenwicht

In deze paragraaf geven we inzicht in de structurele begrotingspositie.

Conclusies:

- Deze begroting is sluitend.
- Deze begroting is structureel in evenwicht in de jaren 2024 t/m 2025.
- Deze begroting is reëel in evenwicht.

Het sluitend zijn van de begroting blijkt uit onderdeel 5.1.1 in het overzicht van baten en lasten. In onderstaande tabel staan deze conclusies samengevat. In de tekst onder deze tabel lichten we achtereenvolgens het reëel en structureel evenwicht nader toe.

Structureel evenwicht

Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Er wordt vanuit gegaan dat in principe alle baten en lasten structureel van aard zijn. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering en worden toegelicht. Uitzondering hierop zijn de reservemutaties. In de BBV is gesteld dat in principe alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn. Alle mutaties aan reserves maken daarom in principe onderdeel uit van het overzicht van incidentele baten en lasten. Structurele mutaties van reserves zijn in principe alleen mogelijk bij reserves waaruit kapitaallasten van investeringen worden gedekt. Ze zijn de uitzondering en zijn opgenomen in het overzicht Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Het structureel evenwicht wordt voor elk jaar als volgt bepaald:

Resultaat na bestemming

-/- incidentele lasten programma's en toevoegingen aan de reserves

+ incidentele baten programma's en onttrekkingen uit de reserves

= totaal structureel begrotingssaldo

Voor alle jaren van het meerjarenbeeld is sprake van een structureel evenwicht: structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Resultaat na bestemming	0	0	0	0
Af: Incidentele lasten	816	885	-676	-2.465
Bij: Incidentele baten	-241	-233	-187	-137
Af: Incidentele toevoegingen aan reserves	2.274	1.824	124	119
Bij: Incidentele onttrekkingen aan reserves	-1.862	-1.598	-448	-244
Structureel saldo van de begroting	-986	-878	1.188	2.728
Structureel evenwicht	Ja	Ja	Nee	Nee

Reëel evenwicht

In het BBV staat dat we bij het begrip 'reëel evenwicht' moeten stellen hoe realistisch de ramingen zijn en dat we die moeten motiveren. Op basis van de volgende argumenten en bevindingen vinden we dat de begroting reëel in evenwicht is:

- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is berekend op basis van de meicirculaire 2023.
- Bij de berekening van de onroerende zaakbelastingen houden rekening met de verwachte uitbreiding van het areaal.
- Het areaal en verwachting bouwleges is aangepast aan de laatst bekende woningprognose.
- We hebben reële budgetten voor jeugdzorg opgenomen conform de laatste SOZ prognoses.

5.1.4 Incidentele lasten en baten

Resultaat na bestemming (incl. reservemutaties) ¹	2024	2025	2026	2027
Programma				
Incidentele lasten				
1 Natuur en landschap	327	397	157	107
3 Wonen en Economie	72	72	-3	-3
4 Sociale Infrastructuur	173	101	-26	4
5 Bestuur	55	47	30	30
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	117	117	117	117
7 Algemene dekkingsmiddelen	19	5	5	5
Resultaat	54	147	-956	-2.725
Saldo incidentele lasten	816	885	-676	-2.465
Incidentele baten				
1 Natuur en landschap	-3	-3	-3	-3
2 Verkeer en infrastructuur	-3	-3	-3	-3
3 Wonen en Economie	-111	-111	-105	-105
4 Sociale Infrastructuur	-47	-39	1	1
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	-23	-23	-23	-23
7 Algemene dekkingsmiddelen	-54	-54	-54	-4
Saldo incidentele baten	-241	-233	-187	-137
Saldo incidentele lasten en baten	575	652	-863	-2.603
Incidentele toevoegingen aan de reserves				
2 Verkeer en Infrastructuur	1.813	1.163	63	63
4 Sociale Infrastructuur	56	56	56	56
7 Algemene dekkingsmiddelen	405	605	5	-
Saldo incidentele toevoegingen aan de reserves	2.274	1.824	124	119
Incidentele onttrekkingen aan de reserves				
1 Natuur en landschap	-236	-306	-66	-37
2 Verkeer en Infrastructuur	-919	-911	-	-
4 Sociale Infrastructuur	-133	-133	-133	-133
5 Bestuur	-265	-	-	-
6 Overhead, Bedrijfsvoering en Vennootschapsbelasting (vpb)	-50	-	-	-
7 Algemene dekkingsmiddelen	-259	-248	-249	-75
Saldo incidentele onttrekkingen aan de reserves	-1.862	-1.598	-448	-244
Saldo incidentele toevoegingen en onttrekkingen	411	226	-325	-126
Totaal incidenteel	986	878	-1.188	-2.728

1) Bedragen x € 1.000

Toelichting incidentele bedragen vanaf € 50.000:

Programma 1 Natuur en landschap

Groen

€ 170.000 Algemene kosten groen uitbestede werkzaamheden. Dit betreft de eenmalige extra uitgaven vergroening Duinzichtstraat (ten laste van de reserve groenvoorziening).

Ruimtelijk beleid

€ 78.000 Ruimtelijk beleid overig (inhuur niet-overheid op overige budget) en € 50.000 advieskosten. Inhuur boven de formatie is naar aard (BBV) incidenteel. De advieskosten zijn incidenteel ten behoeve van de gebiedsvisie Lange Voort en de impuls winkelcentrum De Kempenaerstraat.

Programma 3 Wonen en economie

Economie

De bijdrage aan Dorpsmarketing ad € 75.000 zijn incidenteel geraamd. (Algemene kosten economische ontwikkeling, overige inkomensoverdrachten)

Programma 4 Sociale Infrastructuur

Veiligheid

In 2024 zijn incidentele middelen geraamd voor handhaving € 54.000 ten behoeve van piekbelasting.

Programma 6 Overhead, bedrijfsvoering en Vpb

Overhead

In 2024 zijn incidentele middelen geraamd voor Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio ad € 95.000 voor het incidenteel inhuren van onder andere projectleiders.

Resultaat

€ 54.000 is het resultaat van de rekening van baten en lasten.

Incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

5.1.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen we als incidenteel, tenzij het gaat om:

- reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves dan wel dekkingsreserves van kapitaallasten;
- onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve. Dit gaat dan om een periode van minimaal drie jaar met als doel de structurele lasten te dekken.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader wordt iedere aanwending van de reserves in beginsel beschouwd als een incidentele bate. Onder voorwaarden is het toegestaan om middelen uit een afgezonderde bestemmingsreserve structureel in te zetten om de exploitatie te verlichten. Inzet van die bestemmingsreserve is mogelijk voor een periode die in principe gelijk is aan de termijn van de structurele last. In bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken, als vooraf in een raadsbesluit is vastgelegd dat aan het einde van de periode structurele middelen zijn aangewezen om de wegvallende inzet van de bestemmingsreserve structureel te compenseren.

Er zijn echter ook reserves waarvan de rendementen of de middelen worden ingezet als dekkingsmiddel. Over de hoofdsom van deze reserves wordt jaarlijks een omslagrente berekend. Dit rentebedrag komt dan ten gunste van de exploitatie. Dit soort reserves wordt meestal gevormd door verkoop van bijvoorbeeld aandelen, waardoor de structurele winst (het dividend) dan komt te vervallen. Door (een deel van) de opbrengst af te zonderen en de renteopbrengst aan de exploitatie toe te rekenen, is er weer sprake van een structurele dekking

Ook zijn er reserves waarvan jaarlijks een bepaald bedrag ten gunste van de exploitatie komt. Het gaat daarbij meestal om de dekking van kapitaallasten van investeringen met economisch nut. In deze gevallen gaat het over een tijdvak van meer dan drie jaar. De looptijd van de reserve is gelijk is aan de afschrijvingstermijn van de investering. Qua tijdsfactor hebben we dan dus te maken met structurele dekkingsmiddelen. Belangrijk daarbij is dat een raadsbesluit de aanwending van deze dekkingsreserves afdekt. Dit besluit moet aangeven welke lasten worden gedekt, hoe het jaarbedrag wordt berekend en hoeveel jaar de middelen worden ingezet.

Bedragen x € 1.000	Onderdeel	2024	2025	2026	2027
Structurele stortingen in reserves					
Programma					
1 Natuur en landschap		0	0	0	0
2 Verkeer en infrastructuur		0	0	0	0
3 Wonen en Economie		0	0	0	0
4 Sociala infrastructuur		0	0	0	0
5 Bestuur		0	0	0	0
6 Overhead, bedrijfsvoering en VPB		0	0	0	0
7 Algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0
Saldo structurele stortingen aan reserves		0	0	0	0
Structurele onttrekkingen aan reserves					
Programma					
1 Natuur en landschap		0	0	0	0
2 Verkeer en infrastructuur		0	0	0	0
3 Wonen en Economie		0	0	0	0
4 Sociala infrastructuur		0	0	0	0
5 Bestuur		0	0	0	0
6 Overhead, bedrijfsvoering en VPB		0	0	0	0
7 Algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0
Saldo structurele onttrekkingen aan reserves		0	0	0	0
Saldo structurele stortingen en onttrekkingen aan reserves		0	0	0	0

Bij inzet van deze reserves spreken we van structurele dekkingsmiddelen.

5.2 Uiteenzetting financiële positie en toelichting

5.2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

Bedragen x € 1.000

Prognose meerjarenbalans	Realisatie	Begroting				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	62	57	51	45	40	34
Materiële vaste activa	74.476	89.542	108.031	120.101	137.625	138.513
Financiële vaste activa	3.264	3.258	3.253	3.247	3.241	3.236
Totaal vaste activa	77.802	92.857	111.335	123.393	140.906	141.782
Vlottende activa						
Voorraden	-1.602	-924	-11	-11	-11	-11
Uitzettingen	22.916	8.394	8.394	8.394	8.394	8.394
Liquide middelen	378	0	0	0	0	0
Overlopende activa	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682	2.682
Totaal vlottende activa	24.375	10.152	11.065	11.065	11.065	11.065
Totaal activa	102.176	103.010	122.400	134.459	151.972	152.847
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	22.586	22.390	22.802	23.082	22.903	21.822
Resultaat boekjaar	1.791	0	54	147	-956	-2.725
Voorzieningen	8.532	8.592	8.134	8.611	8.764	8.918
Vaste schuld	60.737	54.968	74.570	85.758	104.427	107.872
Totaal vaste passiva	93.646	85.950	105.560	117.597	135.139	135.887
Vlottende passiva						
Vlottende schuld	2.566	11.095	10.876	10.897	10.868	10.996
Overlopende passiva	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965	5.965
Totaal vlottende passiva	8.530	17.060	16.841	16.862	16.833	16.961
Totaal passiva	102.176	103.010	122.400	134.459	151.972	152.848